

29. avgust 2025. godine

Ka rodno odgovornijem budžetu Kosova za 2026.

Poštovani predsedniče Tužilačkog saveta Kosova, Ardiane Hajdaraju,

Pišem Vam u ime Mreže žena Kosova (MŽK) kako bih Vas zamolila za hitnu pažnju u vezi sa zahtevom Tužilačkog saveta za budžet za 2026. godinu.

Kao što možda znate, rodno odgovorno budžetiranje (ROB) ima za cilj da osigura da se sredstva budžetiraju i troše ka rešavanju potencijalno različitih potreba žena, muškaraca, dečaka i devojčica, identifikovanih kroz rodnu analizu. Prema kosovskom [Zakonu br. 05/L-020 o ravnopravnosti polova](#), ROB je obavezan za sve javne institucije. Nesprovođenje ROB-a predstavlja pravni prekršaj koji podleže sankcijama. Pored toga, Vlada ima interes da sprovede ROB u kontekstu svojih [obaveza prema Ciljevima održivog razvoja UN \(COR\)](#), tačnije [COR 5, indikator 5.c.1](#); Dodatnom okviru za javne rashode i finansijsku odgovornost ([DOJRFO](#)) za procenu rodno odgovornog upravljanja javnim finansijama ([ROUJF](#)); i, što je najvažnije, kao najbolja praksa u finansijskom upravljanju. Sprovođenje ROB-a može doprineti efikasnijem, delotvornijem, odgovornijem i transparentnijem trošenju vladinih resursa, uključujući i trošenje resursa za postizanje ravnopravnosti polova. Stoga je Ministarstvo finansija, rada i transfera, putem budžetskog cirkulara, zatražilo od [svih budžetskih organizacija na centralnom nivou](#) da dostave aneks svojim zahtevima za raspodelu budžeta za 2026. godinu, u kojem se objašnjava kako njihov budžet obezbeđuje ROB.

Vlada mora da uključi službenike za ravnopravnost polova iz vladinih tela i organizacija civilnog društva u javne konsultacije koje se odnose na budžet, kako je propisano [Uredbom \(VRK\) br. 12/2016 o obavezama i odgovornostima relevantnih službenika za rodnu ravnopravnost u ministarstvima i opštinama](#) i [Uredbom \(VRK\) br. 17/2024 o radu Vlade Republike Kosovo](#). Da bi podržala Vladu u sprovođenju njenih odgovornosti, MŽK, mreža od 102 različite organizacije za prava žena, pripremila je ovo pismo u cilju poboljšanja ROB-a u Zakonu o budžetskim izdvajanjima za 2026. godinu. Naše preporuke se zasnivaju na istraživanju i dokazima o potrebama koje je sprovela MŽK-a:

- Povećati budžet za Kancelariju za zaštitu i pomoć žrtvama u skladu sa njenim potrebama i budžetskim zahtevom zasnovanim na dokazima kako bi mogla da obavlja svoje odgovornosti. Osigurati da budžet za ljudske resurse zagovornika žrtava pokriva adekvatno zapošljavanje, pravičnu nadoknadu i neophodnu obuku za efikasnu podršku žrtvama i promociju rodne ravnopravnosti. Trenutno nema dovoljno zagovornika žrtava da bi adekvatno ispunili svoje odgovornosti za zaštitu žrtava rodno zasnovanog nasilja.
- Dodeliti sredstva za digitalizaciju i poboljšanje sistema upravljanja slučajevima zagovornika žrtava, uključujući omogućavanje korišćenja tablet računara prilikom pružanja pomoći u slučajevima.
- Dodeliti sredstva i sprovesti obaveznu obuku za tužioce o rodno zasnovanom sajber kriminalu, sajber nasilju i onlajn uznemiravanju, kao i o digitalnoj forenzici.
- Dodeliti sredstva kako bi se osiguralo da informacioni sistem za upravljanje slučajevima prikuplja podatke razvrstane po polu, omogućavajući analizu na osnovu pola i starosti, etničke pripadnosti, ruralne/urbane lokacije i drugih socioekonomskih i demografskih pokazatelja. Omogućiti pretraživanje digitalizovanih zapisa po ključnim rečima, uključujući termine vezane za rod i pol.

Pored toga, snažno vas podstičemo da objavite dodatak budžetu Tužilačkog saveta za 2026. godinu, koji je zahtevalo Ministarstvo finansija, rada i transfera u skladu sa COR 5.c.1, transparentno objašnjavajući kako će vaš budžet za 2026. godinu doprineti unapređenju rodne ravnopravnosti i predviđenim rashodima u vezi sa tim.

Iskreno,
Igballe Rogova
Izvršni direktor
Mreža žena Kosova